

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21713 - Comunicacions de Dades i Xarxes / 1
Titulació	Grau d'Enginyeria Informàtica (Pla 2014) - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Sebastián Galmés Obrador <i>(Responsable)</i> sebastia.galmes@uib.es	11:30	13:30	Dimecres	10/09/2018	08/02/2019	Despatx 220/ Anselm Turmeda

Contextualització

Es diu que en el segle XX, i més aviat durant les seves tres darreres dècades, va néixer l'anomenada Societat de la Informació (SI) tal com la concebem avui en dia, es a dir, una societat del coneixement fonamentada en la creació, emmagatzemament, processat i distribució de la informació. Això va ser possible gràcies a avanços molt significatius dins el camp de les Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (TIC), com, per exemple, l'expansió de la xarxa telefònica a tot el món, la invenció de la radio i la televisió, el naixement i creixement espectacular de la indústria del computador, el desenvolupament de les comunicacions per satèl·lit, i, per suposat, la creació i proliferació de la xarxa Internet. Més específicament, i com a part de tot aquest procés, durant la darrera dècada del segle XX hem pogut ser testimonis d'un creixement exponencial de la Internet i de les comunicacions sense fils.

El segle XXI està cridat a potenciar un escenari de les comunicacions en el que les tecnologies d'accés sense fils es combinaran, de forma cada vegada més transparent, amb les tecnologies basades en cable de les infraestructures de suport final (per exemple, Internet), en un context en el que el mateix concepte de computador es més versàtil, en el que la informació es presenta en tota la seva varietat de formats (dades, però també veu, imatges i vídeo), i en el que està guanyant terreny un fenomen d'intel·ligència col·lectiva gràcies a Internet i la diversitat d'aplicacions que suporta.

Les xarxes de computadores varen sorgir durant la segona meitat del segle XX com a resultat de la confluència dels camps de la computació i les comunicacions. Actualment constitueixen el nucli principal de comunicacions a les empreses i les administracions públiques, i estan cada vegada més presents en el carrer i l'àmbit domèstic. En aquesta assignatura s'estudien els fonaments físics i matemàtics de les comunicacions de dades entre dos punts i els mecanismes principals de les xarxes de computadores, amb especial èmfasi a les xarxes d'àrea local i Internet.

Requisits

Guia docent

Al ser la primera assignatura de la carrera relacionada amb les comunicacions de dades i les xarxes de computadors, no té requisits essencials, però sí alguns recomanables.

Recomanables

És recomanable tenir coneixements bàsics de càlcul i habilitats de programació.

Competències

Específiques

- * CCM11 - Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Distribuïts, les Xarxes de Computadors i Internet i dissenyar i implementar aplicacions basades en elles. .

Genèriques

- * CTR01 - Capacitat d'anàlisi i síntesi, d'organització, de planificació i de presa de decisions. .
- * CTR02 - Capacitat d'anàlisi crítica i de proposta i aplicació de noves solucions. .
- * CTR03 - Capacitat per adquirir de forma autònoma nous coneixements. .
- * CTR07 - Capacitat per a comunicar conceptes propis de la informàtica de manera oral i escrita en diferents àmbits d'actuació. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Aquesta assignatura representa el primer contacte de l'estudiant del Grau d'Enginyeria Informàtica amb les comunicacions de dades i les xarxes de computadors. Per tant, es una assignatura centrada en els fonaments i els mecanismes bàsics d'aquestes disciplines.

Continguts temàtics

1. Comunicacions de dades
 - * El model bàsic de comunicacions.
 - * Caracterització dels senyals.
 - * Transmissió analògica i digital.
 - * Medis de transmissió.
 - * Perturbacions de la transmissió.
 - * Limitacions de la transmissió digital.
 - * Detecció i correcció d'errors.
2. Arquitectura de xarxes
 - * Construcció d'una arquitectura genèrica.
 - * Arquitectures OSI i TCP/IP.
 - * Primitives de servei.
 - * Protocols: semàntica, sintaxis i temporització.
 - * Exemple de protocol: HDLC.
 - * Organismes d'estandardització.

Guia docent

3. Xarxes d'àrea local (LAN)
 - * Caracterització de les LAN.
 - * Protocols ALOHA i mecanismes CSMA.
 - * Xarxes Ethernet.
 - * Tecnologia VLAN.
 - * Xarxes WiFi.
4. Xarxes d'àrea estesa (WAN)
 - * Commutació de circuits i commutació de paquets.
 - * Tecnologies WAN tradicionals (*Frame Relay*, ATM, cel·lulars).
 - * Metro Ethernet, MPLS i EoMPLS.
 - * Introducció a la xarxa Internet.
 - * El protocol IPv4.
 - * Estructura i funcionament d'un *router*.
 - * Tecnologies d'accés a Internet (ADSL, cable modem, línies sèrie).
 - * Protocols auxiliars: DHCP, ARP, ICMPv4.
 - * Serveis IPv4: NAT i ACL.
 - * IP mòbil.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial orientades a treballar les competències previstes a l'assignatura. Aquestes competències s'orienten a l'adquisició dels conceptes bàsics i de l'habilitat per a resoldre problemes i casos pràctics, individualment o en grup; per tant, l'avaluació contemplarà ambdós aspectes. Pel que fa a les activitats presencials, el desenvolupament de les classes es basarà fonamentalment en el format de classe magistral. Pel que fa a les no presencials, l'ús de l'Aula Digital contribuirà a facilitar el treball autònom de l'alumne.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe magistral/PI	Grup gran (G)	Les sessions teòriques de 2 hores seguiran el format de classe magistral, i consistiran en un resum de continguts i en la resolució de problemes relacionats. L'alumne completarà el material d'aquestes sessions amb la lectura (prèvia i/ o posterior) dels apunts de l'assignatura i altres fonts d'informació. A les sessions teòriques d'una hora es farà servir l'eina SOCRATIVE per a tests en línia, on es plantejaran qüestions de resposta múltiple que poden implicar la realització de càlculs senzills. L'ús d'aquesta eina sobre grups de 2 o 3 alumnes fomenta l'aprenentatge entre iguals (<i>Peer Instruction</i> - PI). A més, aquesta eina permet obtenir una valoració en temps real del grau d'aprenentatge dels alumnes.	38
Classes pràctiques	Problemes	Grup mitjà (M)	Les classes pràctiques consistiran en la resolució per part de l'alumne de problemes plantejats pel professor. Els alumnes podran col·laborar entre ells per arribar a una solució, que pot requerir l'ús d'un ordinador portàtil.	15
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	Orientació de l'alumne i resolució de dubtes.	1

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Control 1	Grup gran (G)	Es realitzarà un primer control que cobrirà el tema 1 de l'assignatura. La finalitat es valorar el grau d'aprenentatge dels conceptes teòrics i l'habilitat en la resolució de problemes d'aquest tema. Aquest control combinarà una prova objectiva consistent en preguntes de resposta múltiple (test) i una o varies preguntes de resposta llarga o desenvolupament (problemes). Es podrà disposar dels apunts i altres materials en paper. La data de realització d'aquest control s'anunciarà a principi de curs. Competències avaluades: CTR02, CTR03.	2
Avaluació	Control 2	Grup gran (G)	Es realitzarà un segon control que cobrirà els temes 2, 3 i 4 de l'assignatura. La finalitat es valorar el grau d'aprenentatge dels conceptes teòrics i l'habilitat en la resolució de problemes d'aquests temes. El format serà el mateix que el del primer control i, igualment, es podrà disposar dels apunts i altres materials en paper. La data de realització d'aquest control serà la corresponent a l'avaluació complementària. Competències avaluades: CTR02, CTR03.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Autoaprenentatge	L'aprenentatge requereix un esforç per part de l'alumne per a assimilar els conceptes teòrics i adquirir les habilitats pràctiques que l'assignatura exigeix.	70
Estudi i treball autònom en grup	Quadern de pràctiques	Aquesta activitat consisteix en la realització d'un quadern de pràctiques. El quadern és un conjunt de treballs plantejats a principi de curs per a ser desenvolupats al llarg de tot el semestre. Inclou la utilització dels programes Wireshark i PacketTracer. Es podrà realitzar en grups de dos alumnes com a màxim. El lliurament es durà a terme a base d'entregues parcials al llarg del curs, que es concretaran a principis del mateix. Competències avaluades: CTR01, CTR07, CCM11.	20

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les proves llistades a continuació tenen com a objectiu avaluar el grau de consecució de les diverses competències treballades a l'assignatura. Observis que un 80% d'aquesta avaluació es presencial i recuperable.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Control 1

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un primer control que cobrirà el tema 1 de l'assignatura. La finalitat es valorar el grau d'aprenentatge dels conceptes teòrics i l'habilitat en la resolució de problemes d'aquest tema. Aquest control combinarà una prova objectiva consistent en preguntes de resposta múltiple (test) i una o varies preguntes de resposta llarga o desenvolupament (problemes). Es podrà disposar dels apunts i altres materials en paper. La data de realització d'aquest control s'anunciarà a principi de curs. Competències avaluades: CTR02, CTR03.
Criteris d'avaluació	* Adequació dels procediments. * Correcció de les respostes.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Control 2

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un segon control que cobrirà els temes 2, 3 i 4 de l'assignatura. La finalitat es valorar el grau d'aprenentatge dels conceptes teòrics i l'habilitat en la resolució de problemes d'aquests temes. El format serà el mateix que el del primer control i, igualment, es podrà disposar dels apunts i altres materials en paper. La data de realització d'aquest control serà la corresponent a l'avaluació complementària. Competències avaluades: CTR02, CTR03.
Criteris d'avaluació	* Adequació dels procediments. * Correcció de les respostes.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Guia docent

Quadern de pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Aquesta activitat consisteix en la realització d'un quadern de pràctiques. El quadern és un conjunt de treballs plantejats a principi de curs per a ser desenvolupats al llarg de tot el semestre. Inclou la utilització dels programes Wireshark i PacketTracer. Es podrà realitzar en grups de dos alumnes com a màxim. El lliurament es durà a terme a base d'entregues parcials al llarg del curs, que es concretaran a principis del mateix. Competències avaluades: CTR01, CTR07, CCM11.
Criteris d'avaluació	* Selecció i organització de continguts. * Adequació dels procediments. * Correcció de les respostes. * Qualitat de l'expressió escrita.
Percentatge de la qualificació final:	20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El recurs bàsic de l'assignatura son els apunts elaborats pel professor, lliurats a principi de curs. Aquests apunts s'han redactat a partir de llibres de text i programes de formació reconeguts internacionalment, articles, documentació disponible a Internet i la pròpia visió i experiència del professor. La bibliografia complementària inclou aquests llibres de text i també altres llibres relacionats amb les competències no tècniques de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

- * Apunts de l'assignatura (editats en castellà).

Bibliografia complementària

- * Kurose, J. F., Ross, K. W.: Computer Networking: A Top-Down Approach. Pearson, 2012, 6th edition. ISBN-13: 978-0132856201 / ISBN-10: 0132856204.
- * Comer, D. E. Internetworking with TCP/IP Volume One. Pearson, 2013, 6th edition. ISBN-10: 013608530X / ISBN-13: 978-0136085300.
- * Stallings, W.: Data and Computer Communications. Prentice Hall, 2011, 9th edition. ISBN 10: 0-13-139205-0 / ISBN 13: 978-0-13-139205-2.
- * Tanenbaum, A. S., Wetherall, D. J.: Computer Networks. Prentice Hall, 2011, 5th edition. ISBN 10: 0-13-212695-8 / ISBN 13: 978-0-13-212695-3.
- * The Critical Thinking Community: <http://www.criticalthinking.org/>.
- * Moore, B. N., Parker, R.: Critical Thinking. McGraw-Hill, 2009, 9th edition. ISBN: 978-0-07-338667-6.
- * Dembo, M. H., Seli, H.: Motivation and Learning Strategies for College Success. A Focus on Self-Regulated Learning. Taylor & Francis, 2013, 4th edition. ISBN: 978-0-415-89419-7 (hbk), 978-0-415-89420-3 (pbk), 978-0-203-81383-6 (ebk).
- * Marina, J. A., de la Valgoma, M.: La Magia de Escribir. DEBOLSILLO, 2014. ISBN: 9788490626481.

Altres recursos

A través de l'Aula Digital l'alumne tindrà accés a una sèrie de recursos addicionals amb els quals podrà completar el seu procés de formació. Aquests recursos s'aniran proporcionant a mesura que el curs avanci, i en principi poden consistir en:

- * Documentació complementària (fórmules, taules, gràfiques, ...).
- * Enllaços web.

Guia docent

Any acadèmic	2018-19
Assignatura	21713 - Comunicacions de Dades i Xarxes
Grup	Grup 1

* Articles.

